

УДК 340.12:347.15/17(477)

С.В. САВЧЕНКО, Запорізький національний університет

СПІВВІДНОШЕННЯ ПРИВАТНИХ І ПУБЛІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ: ДОСВІД УКРАЇНИ

Ключові слова: інтерес, приватний інтерес, публічний інтерес, консенсус, компроміс, законодавство, глобалізація, Конституційний Суд України

Ускладнення суспільних відносин в Україні, спричинене суперечливими економічними, політичними, правовими, соціальними процесами на тлі глобалізаційних та інтеграційних тенденцій світового розвитку, обумовлює ускладнення співвідношення приватних і публічних інтересів та їх реалізацію. Наслідком зазначеного стає їх протистояння і навіть конфлікти. У правовому регулюванні суспільних відносин дисбаланс інтересів характеризується тим, що один з інтересів починає надмірно й необ'єктивно домінувати, переважати над іншим. Суперечливі процеси глобалізації загострюють конфлікти практично у всіх сферах суспільних відносин, правове регулювання яких істотно ускладнюється, обумовлюють нагальну потребу їх виявлення і вирішення.

Наукова розробка моделі оптимального співвідношення приватних і публічних інтересів, як в соціальній практиці, так і в правовому регулюванні.

Оптимальне співвідношення публічних і приватних інтересів, як у соціальній практиці, так і в правовому регулюванні є необхідною умовою гармонійного розвитку суспільства, окремої особистості, ефективності функціонування держави. У зв'язку із цим постає питання щодо форм чи засобів такої оптимізації: балансу, гармонізації, поєднання, компромісу, встановлення рівноваги публічних і приватних інтересів у правовому регулюванні. Оптимізація співвідношення приватно-правових і публічно-правових інтересів передбачає

з'ясування основних моделей їх співвідношення.

Визначення форми поєднання публічних і приватних інтересів потребує врахування всіх обставин: конституційних принципів рівності, виявлення публічно-правової або приватноправової значимості, цілі конкретних правовідносин, їх змісту з погляду переваги публічного або приватного начал, аналізу відповідної практики правозастосування та ін.

Потреба встановлення певної моделі співвідношення приватних і публічних інтересів зумовлена тим, що в суспільних відносинах вони не існують ізольовано, а тісно взаємодіють. Як наголошує О. Підпригора, у чинному законодавстві України «визнається і забезпечується (за даних матеріальних і духовно-інтелектуальних умов) не тільки відносна автономія, розмежування приватних і публічних інтересів, а й їх справедлива взаємодія» [1, с.79]. Цілком очевидно, що встановлення рівноваги інтересів за будь-яких умов не може однозначно бути оптимальною формою, оскільки при певних обставинах об'єктивно необхідно встановлювати пріоритет одного інтересу, і, отже, обмеження іншого.

Стан дослідження проблеми співвідношення приватних і публічних інтересів у сучасній науковій літературі свідчить, що упродовж останнього десятиліття зазначена проблематика все частіше стає предметом наукового аналізу сучасних учених, зокрема українських, таких як: А. Довгерт, О. Іоффе, Р. Калюжний, О. Підпригора, С. Погребняк, П. Рабінович, В. Селіванов, М. Самбор, О. Харитонова, Є. Харитонов та ін.; російських – Ч. Азімов, О. Бакаєв, В. Белих, А. Кряжков, В. Перевалов, В. Попондопуло, Н. Погодін, В. Субочев, К. Тотьев, Ю. Тихомиров та ін. Водночас, сучасні науковці звертають увагу на той факт, що критерії встановлення балансу публічних і приватних інтересів, як і дисбалансу цих інтересів, не тільки не визначені в законодавстві, але й недостатньо вивчені в літературі.

Головним завданням держави є: вирішення протиріч і конфліктів, виникаючих при зіткненні різних інтересів в суспільстві. Істотну

роль у вирішенні зазначеної проблеми відіграє Конституційний Суд України, зважаючи на особливий характер його рішень. Значення рішень КСУ у яких викладається правова позиція щодо меж реалізації інтересів важко переоцінити. У цьому аспекті на особливу увагу заслуговує Рішення Конституційного Суду України від 01.12.2004 р. [2] (справа про охоронюваний законом інтерес). Своїм рішенням Суд установив низку важливих положень щодо теоретичної і практичної необхідності офіційного тлумачення поняття «охоронюваний законом інтерес».

Аналіз чинного законодавства та низки рішень Конституційного Суду України, спрямованих на оптимізацію співвідношення приватних і публічних інтересів, захист публічних або приватних інтересів умовно слід поділити на декілька груп. Критерієм такої класифікації є визнання необхідності захищати і (або) встановлювати пріоритет одного з інтересів, залежно від наявності балансу або дисбалансу інтересів у конкретному правовому регулюванні.

Перша група охоплює низку норм законодавчих актів та рішень Конституційного Суду України, в яких визнається необхідність встановлення пріоритету приватно-правового інтересу.

Правове підґрунтя такої позиції сформоване ст.3 Конституції України, згідно з якою – людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави [3].

Прикладом може слугувати й ст.32 Конституції України, відповідно до якої – ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, крім випадків, передбачених Конституцією України; не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

Із зазначеними вимогами Конституції України узгоджуються положення законодав-

ства України, якими передбачено, що: збирання, зберігання, використання і поширення інформації про особисте життя фізичної особи без її згоди не допускаються, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини (абзац другий частини першої статті 302 *Цивільного кодексу України*); поширення персональних даних без згоди суб'єкта персональних даних або уповноваженої ним особи дозволяється у випадках, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини (частина друга статті 14 *Закону України «Про захист персональних даних»* [4]; конфіденційна інформація може поширюватися за бажанням (згодою) відповідної особи у визначеному нею порядку відповідно до передбачених нею умов, а також в інших випадках, визначених законом (частина друга статті 21 *Закону України «Про інформацію»* [5] зі змінами; розпорядники інформації, які володіють конфіденційною інформацією, можуть поширювати її лише за згодою осіб, які обмежили доступ до інформації, а за відсутності такої згоди - лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини (частина друга статті 7 *Закону України «Про доступ до публічної інформації»* [6]. Зазначена позиція була сформульована і в рішенні Конституційного Суду України від 20.01.2012 р. [7], у якому наголошується: лише фізична особа, якої стосується конфіденційна інформація, відповідно до конституційного та законодавчого регулювання права особи на збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації має право вільно, на власний розсуд визначати порядок ознайомлення з нею інших осіб, держави та органів місцевого самоврядування, а також право на збереження її у таємниці.

Таким чином, у низці законодавчих актів визнається пріоритет приватних інтересів. Водночас, слід наголосити, що проблема правового захисту індивідуальних інтересів належним чином у національному законодавстві не вирішена. Так, Конституційний Суд

України у матеріалах справи також зазначив, що проблема правового захисту індивідуальних інтересів, особливо міноритарних акціонерів, як і виключення можливості зловживання такими інтересами, у сучасному законодавстві України ефективно не вирішена [2].

Визнаючи пріоритет приватно-правових інтересів у чинному національному законодавстві необхідно вживати певних заходів щодо їх соціального спрямування, посилення соціальної відповідальності. Як зазначає В. Селіванов, «приватний інтерес (як індивідуальний, так і колективний) потребує не лише захисту зі сторони держави і суспільства, але й забезпечення його суспільної спрямованості і соціальної відповідальності» [8, с.33].

До другої групи належать норми законодавства, в яких визнається необхідність захисту й встановлення пріоритету публічного інтересу. Пріоритет публічно-правового інтересу зумовлений, насамперед, його особливою значущістю. На відміну від приватного інтересу він «покликаний, з одного боку, забезпечувати підвалини суспільства й держави як умови їх існування, з іншого боку – гарантувати задоволення приватних інтересів у їх одиничному й концентрованому («усередненому») прояві» [9, с.4].

Аналіз свідчить, що в сучасній юридичній науці публічні інтереси включають такі різновиди, як: державні інтереси; суспільні інтереси; національні інтереси; інтереси соціальних груп (великих і середніх). Сучасні вчені наголошують, що «публічний інтерес не зводиться до простої суми приватних інтересів, доволі часто в короткостроковій перспективі багато в чому їм суперечить. Але оскільки від реалізації публічних інтересів залежить факт існування і нормального функціонування будь-якого суспільства, то саме реалізація публічного інтересу слугує передумовою і гарантією реалізації окремих приватних інтересів. Іншими словами, реалізація публічних інтересів створює середовище для реалізації приватних інтересів» [10]. В узагальненому вигляді публічний інтерес слугує меті забезпечення цілісності і стійкого функціону-

вання суспільства, має особливий порядок реалізації, носить імперативний характер, на його захисті стоять різні державо-владні інститути, а його реалізація завжди відбувається в інституційних формах.

Прикладом визнання й встановлення пріоритету публічно-правового інтересу може слугувати Закон України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації» [11], яким затверджено перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації.

Існують й інші приклади, в яких на законодавчому рівні визнається пріоритет публічного інтересу. Так, у випадку невиконання або неналежного виконання переможцем комерційного конкурсу інвестиційних і соціальних умов переданий йому об'єкт приватизації підлягає поверненню відповідному публічному власникові безоплатно, у тому числі без повернення переможцеві комерційного конкурсу коштів, внесених по угоді приватизації. Прикладом може бути й Закон України «Про здійснення державних закупівель» [12].

Таким чином, законодавець визначив пріоритет публічного інтересу, зважаючи на його особливий характер. Водночас, слід наголосити, що особливий характер публічних інтересів не може бути основою для його необмеженого домінування в правовому регулюванні суспільних відносин. Як зазначають О.Ю. Бакаєва та Н.О. Погодіна, «гіпертрофована увага до публічних інтересів неминуче обмежує приватні, не дозволяє їм динамічно розвиватися і повною мірою реалізовуватися. Невдоволення здійснюваною державною політикою посилює протистояння влади й населення, при якому адекватне співвідношення приватних і публічних інтересів стає неможливим» [13].

Саме тому особливого значення набуває питання щодо встановлення певної моделі поєднання приватних і публічних інтересів.

В умовах глобалізації, яка посилює процеси взаємозалежності й взаємодії різних сфер життєдіяльності суспільства, особливої ролі й значення набуває визнання пріоритету національного інтересу як різновиду публічно-

правового інтересу на міжнародному рівні. При цьому його реалізація істотно ускладнюється, а сам національний інтерес зіштовхується з іншими національними інтересами. Обмеження національних інтересів можливе з метою захисту й встановлення пріоритету спільних інтересів.

Як відомо, 08.09.2000 р. Генеральна Асамблея ООН прийняла Декларацію тисячоліття ООН [14], у якій було підтверджено відданість спільним інтересам, індивідуальну й колективну відповідальність за утвердження принципів людської гідності, справедливості й рівності на глобальному рівні. Водночас, було визнано той факт, що перевагами глобалізації користуються різні країни нерівномірно. Справедливий характер глобалізація може мати лише за умови широкомасштабних і постійних зусиль по формуванню спільного майбутнього, яке ґрунтується на нашій спільній приналежності до роду людського у всьому його розмаїтті. Ці зусилля мають включати політику й заходи на глобальному рівні, які б відповідали потребам країн, що розвиваються і країн з перехідною економікою та які б розроблялися та здійснювалися за їх ефективної участі. До фундаментальних цінностей, тобто цінностей, що виражають спільні інтереси згідно зі ст.6 Декларації, віднесено: свободу, рівність, солідарність, терпимість, повагу до природи, спільні зобов'язання. З метою втілення спільних цінностей у конкретні дії було визначено ті ключові цілі, яким надається особливо важливе значення, а саме: мир, безпека, роззброєння; розвиток і знищення бідності; охорона нашого спільного оточуючого середовища; права людини, демократія і належне управління; захист вразливих; задоволення особливих потреб Африки; укріплення ООН.

Аналіз чинного законодавства дає підстави виокремити наступну, третю групу норм законодавства та рішень Конституційного Суду України, в яких визнається необхідність встановлення компромісу приватно-правових і публічно-правових інтересів, вказується на

можливість досягнення угоди, певного консенсусу в конкретних правовідносинах.

З метою з'ясування співвідношення понять «консенсус», «компроміс» доцільно звернутися до наукового дослідження С. Бобровник, на думку якої: «категорія «компроміс», на відміну від категорії «консенсус», відображає справжнє взаємопорозуміння суб'єктів, що зумовлено психологічними та антрополого-комунікативним аспектом його формування у соціальному просторі» [15, с.56]. Додатковим аргументом на користь поняття «консенсус», на думку автора слугує те, що компроміс є засобом остаточного вирішення конфлікту, тобто взаємонепорозуміння. А консенсус може застосовуватися як самоціль, засіб забезпечення єдності позицій сторін. Дійсно, консенсус передбачає більшою мірою зовнішню форму угоди (двосторонньої чи багатосторонньої), не враховує внутрішні ціннісні аспекти буття індивіда. Прикладом можуть слугувати насильницька теорія соціального консенсусу, презумпція винуватості у цивільному судочинстві, надання земельних ділянок, квартир без врахування існуючої черги та ін.

Історичний досвід засвідчує, що для досягнення компромісу в окремих випадках можуть застосовуватися примусові заходи, наприклад, за надзвичайних ситуацій. Як відомо, за умов надзвичайного стану змінюється сам характер правових відносин, заходи й засоби правового регулювання, ціннісні орієнтації, обмежуються права і свободи громадян. з одного боку, та розширюються повноваження державних органів та їх посадових осіб – з іншого боку. Водночас, як відомо, Конституція України чітко визначає перелік прав і свобод людини і громадянина, що не можуть бути обмежені за будь-яких умов [3].

У сучасних умовах політичного, правового, культурного, духовного, релігійного плюралізму саме компроміс здатний стати найбільш дієвим у подоланні різного роду протиріч, суперечностей, у тому числі в праві, при конфлікті приватних і публічних інтересів. Зовнішньою формою компромісу є угода, як результат, який змістовно відображає інтереси сторін.

Встановлення балансу приватних і публічних інтересів виявляється у конституційному, цивільному, господарському, інформаційному законодавстві України, де співіснують чи то конфліктують приватні інтереси, приватні й публічні інтереси.

Аналіз свідчить, що в інформаційній сфері існують інтереси особи, інтереси суспільства й інтереси держави. Право на доступ до інформації – гарантоване статтею 34 Конституції України, передбачено законами України «Про звернення громадян», «Про інформацію», «Про доступ до публічної інформації» та іншими нормативно-правовими актами. Інтереси особи в інформаційному середовищі полягають у конституційно закріпленому праві людини мати доступ до інформації, на використання інформації в інтересах будь-якої діяльності, не забороненої законом, з метою духовного, інтелектуального розвитку та праві на захист приватної інформації, яка забезпечує особисту безпеку. Держава встановлює контроль за діяльністю суб'єктів інформаційних відносин з метою недопущення необґрунтованого віднесення відомостей до категорії інформації з обмеженим доступом. Поряд із правом громадян на доступ до публічної інформації ст.6 Закону України «Про доступ до публічної інформації» визначає публічну інформацію з обмеженим доступом. Згідно із законом, інформацією з обмеженим доступом є: 1) конфіденційна інформація; 2) таємна інформація; 3) службова інформація. Здійснення прав особи в інформаційній сфері може бути обмежене законом: в інтересах національної безпеки, в інтересах територіальної цілісності, в інтересах громадського порядку, з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя.

Близьку позицію займає й Парламентська Асамблея Ради Європи, яка у своїй Резолюції від 25.12.2008 р. № 1165 вказала, що публічні

особи повинні усвідомлювати, що особливий статус, який вони мають у суспільстві, автоматично збільшує рівень тиску на приватність їхнього життя (п.6).

Отже, позиція, відображена у національному законодавстві, узгоджується з Резолюцією ПАРЄ та відображає необхідність встановлення компромісу інтересів, врахування як приватно-правових, так і публічно-правових інтересів.

До четвертої групи належать норми законодавства й рішення Конституційного Суду України, в яких визнається потреба балансу публічних і приватних інтересів у правовому регулюванні.

Як наголошують сучасні науковці, в сучасних умовах «баланс публічних і приватних інтересів визнається одним із основоположних конституційних принципів, на якому має ґрунтуватися правове регулювання із участю держави» [16, с.12], а «оптимальною є така модель встановлення балансу інтересів, за якої «суспільні інтереси, формуючись із системи приватних мотивів і будучи їх складовою частиною, знаходяться в основі державних» [17, с.92].

Потреба встановлення балансу приватних і публічних інтересів знаходить свій прояв у різних формах і напрямках. Одним із них є введення суду присяжних в Україні. Попри численні дискусії стосовно переваг і недоліків суду присяжних, у колі теоретиків і практиків утверджується теза, що призначення суду присяжних в Україні полягає у тому, щоб бути органом становлення незалежного, змагального правосуддя. Сучасні українські вчені наголошують «призначення українського суду присяжних у рамках судової реформи – служити засобом розвитку змагального правосуддя і нової правосвідомості в кримінальному судочинстві» [18, с.348].

Таким чином, впровадження інституту суду присяжних певною мірою можна розглядати як спробу пошуку балансу приватних і публічних інтересів. Водночас, слід наголосити, що за своєю сутністю й призначенням суд присяжних як певний правовий інститут, як

процесуальна конструкція в дійсності здатний стати соціальним інститутом лише за умови оновлення судочинства в цілому. Та й сам факт існування суду присяжних не є гарантією, запорукою справедливого правосуддя. Вкрай важливим є праворозуміння присяжних засідателів, професійних суддів, суспільства загалом.

Пошук балансу приватних і публічних інтересів має місце і в інформаційному праві. Питання пошуку балансу між правами і свободами людини та потребами суспільства і держави у захищеності інформаційного суверенітету та інформаційної безпеки України залишаються одним із основних напрямів упорядкування та регулювання інформаційних відносин, які становлять правове поле інформаційної діяльності [19, с.11–20].

При встановленні балансу публічних і приватних інтересів Конституційний Суд України виробив певні підходи, свого роду критерії встановлення гармонії й виявлення порушення поєднання інтересів. Визначаючи рухливість і стійкість публічних і приватних інтересів, Конституційний Суд України оцінює дотримання в даному правовому регулюванні принципу рівноправності (ст.24 Конституції України), принципу домірності й неприпустимості надмірного й непропорційного обмеження прав і свобод особи (ст.64 Конституції України), принципу соціальної справедливості, рішень Європейського Суду із прав людини.

Процеси глобалізації світу та інтеграції правових систем актуалізують проблему поєднання приватно-правових і публічно-правових інтересів за межами національної правової системи. Як зазначає директор Інституту зарубіжного і міжнародного приватного права, професор Гамбурзького університету Ю. Базедов, процес європеїзації приватного права актуалізує проблему розмежування й поєднання приватного і публічного права, відповідних інтересів у сфері нормативного функціонування Європейського громадянського суспільства [20, с.225–242].

Вищезазначене дає підстави зробити наступні висновки й узагальнення.

Ускладнення суспільних відносин в Україні, спричинене суперечливими економічними, політичними, соціальними процесами на тлі глобалізаційних та інтеграційних тенденцій світового розвитку обумовлює різні (моделі) форми співвідношення приватних і публічних інтересів, істотно ускладнює їх реалізацію, внаслідок чого в правових відносинах простежується їх протистояння і навіть конфлікти. У правовому регулюванні суспільних відносин дисбаланс інтересів характеризується тим, що один із інтересів починає надмірно й не об'єктивно домінувати, переважати над іншим.

Неузгодженість чи неналежне вирішення в чинному законодавстві питань узгодження публічних і приватних інтересів може привести до найгостріших соціально-правових конфліктів. Відсутність певного балансу чи компромісу публічних і приватних інтересів у правовій практиці потребує вирішення цієї проблеми на рівні правового регулювання відповідних суспільних відносин. Оптимальне співвідношення публічних і приватних інтересів, як у соціальній практиці, так і в правовому регулюванні є необхідною умовою гармонійного розвитку суспільства, окремої особистості, ефективності функціонування держави.

Аналіз чинного законодавства, спрямованого на оптимізацію співвідношення приватних і публічних інтересів, чи то захист публічних або приватних інтересів, умовно слід поділити на декілька груп. Критерієм такої класифікації є визнання необхідності захищати і (або) встановлювати пріоритет одного з інтересів, залежно від наявності балансу або дисбалансу інтересів у конкретному правовому регулюванні.

Перша група охоплює низку законів, рішень Конституційного Суду України, в яких визнається необхідність установлення пріоритету приватно-правового інтересу. Правове підґрунтя такої позиції сформоване ст.3 Конституції України, згідно з якою людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю та практикою Європейського суду з прав людини. Встановлення пріоритету приватних інтересів простежується у

конституційному, цивільному, господарському, інформаційному законодавстві.

До другої групи належать норми законодавства, в яких визнається необхідність захисту й встановлення пріоритету публічного інтересу, що зумовлено його особливою значущістю, який забезпечує підвалини суспільства й держави як умови їх існування та гарантує задоволення приватних інтересів у їх одиничному й концентрованому («усередненому») прояві. В якості пріоритетних публічних інтересів можуть виступати такі його різновиди, як: державні інтереси; суспільні інтереси; національні інтереси; інтереси соціальних груп (великих і середніх).

В умовах глобалізації, яка посилює процеси взаємозалежності й взаємодії різних сфер життєдіяльності суспільства, особливої ролі й значення набуває визнання пріоритету національного інтересу на міжнародному рівні. При цьому його реалізація істотно ускладнюється, а сам національний інтерес зіштовхується з іншими національними інтересами.

Третю групу норм законодавства складають норми, в яких визнається необхідність встановлення компромісу приватно-правових і публічно-правових інтересів, вказується на можливість досягнення компромісу, угоди в конкретних правовідносинах. Норми чинного законодавства, спрямовані на встановлення компромісу приватних і публічних інтересів, виявляються в цивільному, господарському, адміністративному, інформаційному законодавстві. Однією з форм встановлення компромісу інтересів є мирова угода. Впливаючи практично на всі галузі національного права й законодавства, найбільшою мірою глобалізація актуалізує досягнення компромісу в інформаційному законодавстві.

До четвертої групи належать норми законодавства, в яких визнається потреба балансу публічних і приватних інтересів у правовому регулюванні. Істотну роль у встановленні балансу й виявленні дисбалансу публічних і приватних інтересів у правовому регулюванні, у вирішенні суперечливих проблем, що

виникають на цій основі, належить Конституційному Суду України, який у силу свого призначення й установленної компетенції може за допомогою формулювання ґрунтовних правових позицій поєднувати у своїх рішеннях наукові доробки та норми з урахуванням результатів їхнього застосування. Складність, а то й відсутність можливості встановлення належного балансу публічних і приватних інтересів у правовому регулюванні суспільних відносин спричиняє гострі проблеми.

Розглядаючи питання про баланс і дисбаланс інтересів, Конституційний Суд України визначає правову мету, правовий зміст та інші характеристики норм і практики її застосування, аналізує регульовані правом конкретні суспільні відносини з огляду на сутність приватно-правових і публічно-правових начал. Конституційний Суд України обмежений певними критеріями, які не дозволяють Суду довільно вирішувати питання поєднання публічних і приватних інтересів, убезпечує його від можливих помилок.

Аналіз чинного законодавства й практики свідчить, що на рівні правотворчості й правозастосування існують численні проблеми, пов'язані з відсутністю належного правового регулювання співвідношення приватних і публічних інтересів. Орієнтиром у формуванні й обґрунтуванні певних форм (моделей) співвідношення приватних і публічних інтересів є стаття 3 Конституції України та рішення Європейського суду з прав людини. Водночас, історичний досвід засвідчує, що існує низка умов і причин, за яких має бути встановлений пріоритет публічних інтересів чи то їх баланс.

ЛІТЕРАТУРА

1. Підпригора О. Розмежування і взаємодія публічного і приватного права як методологічна проблема вітчизняного правознавства / О. Підпригора // Вісник Акад. правових наук України. – 2002. – №. 4. – С. 77–87.
2. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 на-

родних депутатів України щодо офіційного тлумачення окремих положень частини першої статті 4 Цивільного процесуального кодексу України (справа про охоронюваний законом інтерес) : від 01.12.2004 р., № 18 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v018p710-04>.

3. Конституція України : від 28.06.1996 р. // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 72/1 Спеціальний випуск. – Ст. 2598.

4. Закон України «Про захист персональних даних» : від 01.06.2010 р. // ВВР України. – 2010. – № 34. – Ст. 481.

5. Закон України «Про інформацію» : від 02.10.1992 р. // ВВР України. – 1992. – № 48. – Ст. 650.

6. Закон України «Про доступ до публічної інформації» : від 13.01.2011 р. // ВВР України. – 2011. – № 32. – Ст. 314.

7. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Жашківської районної ради Черкаської області щодо офіційного тлумачення положень частин першої, другої статті 32, частин другої, третьої статті 34 Конституції України : від 20.01.2012 р., № 2-рп/2012) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v002p710-12>

8. Селіванов В. Розмежування і взаємодія публічного і приватного права в системі права України / В. Селіванов // Право України. – 1996. – № 12. – С. 30–37.

9. Тихомиров Ю. А. Право и публичный интерес / Ю. А. Тихомиров // Законодательство и экономика. – 2002. – № 3 (215). – С. 4–7.

10. Жаровська І. М. Публічні та приватні інтереси у механізмі сучасної державної влади / І. М. Жаровська // Науковий вісник Чернівецьк. ун-ту. – 2010. – Вип. 525. Правознавство. – С. 33–37.

11. Закон України «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації» : від 07.07.1999 р. // ВВР України. – 1999. – № 37. – Ст. 332.

12. Закон України «Про здійснення державних закупівель» : від 01.06.2010 р. // ВВР України. – 2010. – № 33. – Ст. 471.

13. Бакаева О. Ю. О соотношении частных и публичных интересов / О. Ю. Бакаева, Н. А. Погодина // Журнал российского права. – 2011. – № 4. – С. 36–47.

14. Декларация тысячелетия Организации Объединенных Наций / утв. резолюцией 55/2 Генеральной Ассамблеи : от 08.09.2000 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_621&zahyst=4/UMfPEGznhht5I.ZifRTRTvHl4qUs80msh8Ie6.

15. Бобровник С. В. Компромiс i конфлікт у праві: антрополого-комунікативний підхід до аналізу : монографія / С. В. Бобровник. – К. : Вид-во «Юридична думка», 2011. – 384 с.

16. Козлов А. Ю. Обеспечение баланса публичных и частных интересов в процессе возмездного отчуждения недвижимого имущества, находящегося в федеральной собственности : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теория и история права и государства; история правовых учений» / А. Ю. Козлов. – М., 2009. – 28 с.

17. Логачева Н. Ю. Баланс частных и публичных интересов при построении экономических отношений как условие формирования демократического правового государства и гражданского общества / Н. Ю. Логачева // Юридические записки. Вып. 20: Гражданское общество и государство России : обеспечение демократии и правомерности / под ред. Ю. Н. Старилова. – Воронеж, 2006. – С. 84–99.

18. Москвич Л. М. Правовий статус носіїв судової влади в Україні (професійні судді, народні засідателі, суд присяжних) : монографія / Л. М. Москвич, С. О. Іваницький, І. О. Русанова ; за заг. ред. І. Є. Марочкина. – Х. : Фінн, 2009. – 488 с.

19. Пилипчук В. Г. Проблеми становлення і розвитку інформаційного законодавства в контексті євроінтеграції України / В. Г. Пи-

липчук, В. М. Брижко // Інформація і право. – 2011. – № 1 (1). – С. 11–20.

20. Базедов Ю. Европейское гражданское сообщество и его право: к вопросу определе-

ния частного права в сообществе / Ю. Базедов // Вестник гражданского права. – 2008. – № 1 (Т. 8). – С. 225–245.

Савченко С. В. Співвідношення приватних і публічних інтересів: досвід України / С. В. Савченко // Форум права. – 2013. – № 3. – С. 520–528 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2013_3_87.pdf

Виконано дослідження співвідношення публічних і приватних інтересів, оскільки інтерес в публічному і приватному праві відіграє суттєву роль в побудові правової держави і громадянського суспільства. Проаналізована роль такого співвідношення та його реалізація. Здійснено дослідження законодавства України, щодо визначення пріоритету приватних і публічних інтересів.

Савченко С.В. Соотношение частных и публичных интересов: опыт Украины

Выполнено исследование соотношения публичных и частных интересов, поскольку интерес в публичном и частном праве играет существенную роль в построении правового государства и гражданского общества. Проанализирована роль такого соотношения и его реализация. Осуществлено исследование законодательства Украины относительно определения приоритета частных и публичных интересов.

Savchenko S.V. The Ratio of Private and Public Interests: the Experience of Ukraine

To the study of ratio between the public and private interests, because the interest plays an essential role in building a constitutional state and civil society in the sphere of public and private law is devoted. In the article has also been analyzed the role of such a ratio and its realization. The Ukrainian legislation on the definition of the priority of public and private interests has been investigated.

Форум права Ф